

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, declarate de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului și inculpatul

Palade Oleg Vasilii, născut la 04 mai 1986, originar și domiciliat în mun.Chișinău, or.Vadul lui Vodă, str.Ștefan cel Mare 131, ap.1.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 08.05.2015 - 11.02.2016;
2. Instanța de apel: 11.03.2016 - 06.04.2016;
3. Instanța de recurs: 10.06.2016 - 13.07.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 11 februarie 2016, Palade Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal, la 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și în baza art.266 Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 alin.(1) și (6) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune 4 ani, fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să repare prejudiciul material și moral stabilit în sentință în termen de 3 luni.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea de la Palade Oleg în beneficiul lui Vvedenskii Iuri a prejudiciului material în sumă de 17970 lei și cel moral în sumă de 30000 lei. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Palade Oleg, la 10 mai 2014, ora 21.40, fiind în stare de ebrietate și aflîndu-se la volanul automobilului de model „Volkswagen Golf”, cu n/î C KO 965, deplasîndu-se pe str.V.Micle din direcția str.Ștefan cel Mare în or.Vadul lui Vodă, mun.Chișinău, nu a manifestat prudență sporită la trafic și l-a tamponat pe pietonul Vvedenskii Iuri, cauzîndu-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1454/D din 27.06.2014, fractură deschisă a metaepifizei distale a ambelor oase a gambei drepte cu deplasarea fragmentelor, plagă punctiformă pe partea medială a gleznei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care prezintă pericol pentru viață și se califică drept vătămare corporală gravă.

Tot el, Palade Oleg, la aceeași dată și oră, după comiterea accidentului rutier, a părăsit locul comiterii faptei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului în baza art.264 alin.(4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și în baza art.266 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 1 an închisoare, iar conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă; - la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei și că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat, care conducea unitatea de transport în stare de ebrietate alcoolică, după care a părăsit locul accidentului rutier, pedeapsa aplicată acestuia fiind contrară prevederilor art.61 și 75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, apelul declarat de procuror a fost admis, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, în partea stabilirii pedepsei și în această parte a pronunțat o nouă hotărâre, prin care lui O.Palade în baza art.264 alin.(4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și în baza art.266 Cod penal, pedeapsa de 6 luni închisoare. În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite o încadrare juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Totuși, instanța a menționat că prima instanță eronat a stabilit pedeapsa penală pentru infracțiunile săvârșite, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, fără a motiva necesitatea acestei soluții și fără a da eficiență cuvenită prevederilor art.61 și 75 Cod penal.

Astfel, în temeiul normelor menționate, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă pentru prima dată, antecedente penale nu are, anterior nu a săvârșit acțiuni similare, este încadrat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are la întreținere doi copii minori, a recuperat parțial prejudiciul material, a comis infracțiunea în stare de ebrietate, împotriva relațiilor sociale cu privire la securitatea circulației rutiere, instanța de apel a considerat că pedeapsa cu aplicarea art.90 Cod penal nu va duce la corectarea și reeducarea inculpatului, corijarea lui fiind posibilă doar cu stabilirea unei pedepse penale, și anume privative de libertate, și a pedepsei complementare privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul I.Popescu în numele inculpatului și inculpatul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6 și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele cauzei; - a încălcat prevederile art.394 Cod de procedură penală; - nu s-a expus asupra circumstanțelor atenuante;

- nu a luat în considerație că partea vătămată a declarat că nu are pretenții materiale față de inculpat, ultimul achitînd integral atît prejudiciul material, cît și cel moral; - eronat a constatat că inculpatul și-a recunoscut vina parțial.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textului recursurilor, recurenții invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și atunci cînd instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizînd aceste temeuri în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acestea nu și-a găsit confirmare.

Totodată, Colegiul reține că autorii recursurilor sînt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărîrea instanței de apel numai referitor la pedeapsa aplicată lui O.Palade.

Motivele recurenților, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit i-au stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, neîntemeiat fiind excluse prevederile art.90 Cod penal, Colegiul penal le consideră lipsite de temei.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea inculpatului, cît și a altor persoane. Ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încît inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Sancțiunile prevăzute de art.264 alin.(4) și 266 Cod penal, în baza cărora O.Palade a fost declarat vinovat, prevăd, în cazul celei dintîi, o pedeapsă de la 4 la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani și în cazul celei de-a doua, amendă în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.

Subsecvent, la stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.7, 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvîrșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea,

pe persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, este încadrat în câmpul muncii, nu figurează la evidența medicului narcolog și psihiatru și a recuperat parțial prejudiciul material părții vătămate, că inculpatul a comis două infracțiuni, una gravă și una ușoară, de persoana acestuia, care și-a recunoscut vina parțial, nu a reparat integral prejudiciul material cauzat părții vătămate și a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică în urma căreia părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, părăsind locul accidentului rutier.

Astfel, instanța de apel, corect a considerat că corectarea lui O.Palade este posibilă doar cu stabilirea unei pedepse închisorii, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, dat fiind că pedeapsa aplicată de prima instanță, cu aplicarea art.90 Cod penal, nu va duce la corijarea și reeducarea lui, deoarece pedeapsa are drept scop corectarea inculpatului, precum și prevenirea de săvârșire de noi infracțiuni din partea inculpatului, precum și a altor persoane.

Deși recurenții susțin că instanța de apel eronat a constatat că inculpatul și-a recunoscut vina parțial, Colegiul penal reține că, reieșind din materialele cauzei, această afirmație este nefondată, or, pe durata examinării cauzei, atât inculpatul, cât și avocatul acestuia au susținut că sînt de acord cu învinuirea adusă, cu excepția părții în care se invocă, precum că infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal, a fost săvârșită cu intenție, susținînd, în acest sens, că O.Palade nu a înțeles că l-a lovit pe Iu.Vvedenski, dar că aceasta, fiind supărat, a lovit în automobilul inculpatului. Astfel că, afirmația inculpatului și avocatului său, precum că O.Palade și-a recunoscut total vina, sînt combătute, cu vehemență, de materialele cauzei, inclusiv de declarațiile acestora.

Cît privește afirmațiile inculpatului, precum că a achitat integral prejudiciul material și moral, Colegiul penal menționează că acest fapt a fost o obligație a inculpatului impusă prin sentință și respectiv, executată, circumstanță care, deși, poate fi luată în considerație la stabilirea pedepsei, în sensul suspendării condiționate a executării ei, totuși, nu este o imperativitate, ci o prerogativă, ținîndu-se cont de probele cercetate în procedura judiciară și apreciate conform legii, și propriei convingeri a instanței. Recuperarea sau nu a prejudiciului material și moral cauzat, nu este neapărat capabilă să influențeze opinia instanței în favoarea liberării de pedeapsă penală a inculpatului.

Prin urmare, temeiul invocat de recurenți, precum că instanța de apel a casat sentința prin care inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, ignorînd principiul individualizării pedepsei penale și nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză, nu pot servi drept temei de casare a hotărîrii judecătorești, din motiv că circumstanțele invocate de recurenți, precum: inculpatul are o vîrstă tînă, este încadrat în câmpul muncii, are la întreținere doi copii minori, este unicul întreținător al familiei, soția fiind în concediu de maternitate, a comis o faptă infracțională ușoară și una gravă pentru prima dată, a recuperat prejudiciul material părții vătămate, aceasta neavînd pretenții față de inculpat, au fost luate în considerație de instanță la numirea pedepsei.

Colegiul penal reiterează că, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speță, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele sus menționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivîndu-și soluția adoptată, indicînd din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că, instanța și-a motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe termen de probă.

În concluzie, Colegiul penal constată că, la stabilirea pedepsei lui O.Palade, instanța de apel a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, în limitele prevăzute de sancțiunile normelor penale în baza cărora a fost declarat vinovat.

Prin urmare, argumentul recurenților, precum că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepselor stabilite, că nu s-a expus asupra circumstanțelor atenuante, este neîntemeiat, dimpotrivă decizia este bine argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Colegiul conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii și individualizată conform prevederilor legale. Deci, analizând materialele cauzei și hotărîrea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de către avocat în numele inculpatului și de către inculpat, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Palade Oleg și inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui Palade Oleg, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu